

आचार्यशान्तनवप्रणीतः फिट्सूत्रपाठः

	अथ प्रथमः पादः	अनुवृत्तिः
01.	<u>फिषोऽन्त उदात्तः ।</u>	4.19
02.	पाटलापालङ्काम्बासागरार्थानाम् ।	
03.	गेहार्थानाम <u>स्त्रियाम्</u> ।	1.4
04.	गुदस्य च ।	
05.	ध्यपूर्वस्य स्त्रीविषयस्य ।	
06.	खान्तस्याश्मादेः ।	
07.	हिष्ठवत्सरतिशत्थान्तानाम् ।	
08.	<u>दक्षिणस्य</u> साधौ ।	1.10
09.	स्वाङ्गाख्यायामादिर्वा ।	
10.	<u>छन्दसि</u> च ।	1.12
11.	<u>कृष्णास्यामृगाख्या</u> चेत् ।	1.12
12.	<u>वा</u> नामधेयस्य ।	1.13
13.	शुक्लगौरयोरादिः ।	
14.	अङ्गुष्ठोदकबकवशानां <u>छन्दस्यन्तः</u> ।	1.15
15.	पृष्ठस्य च ।	
16.	अर्जुनस्य तृणाख्या चेत् ।	
17.	अर्यस्य स्वाम्याख्या चेत् ।	
18.	आशाया अदिगाख्या चेत् ।	
19.	<u>नक्षत्राणामाब्विषयाणाम्</u> ।	1.20
20.	न कुपूर्वस्य कृत्तिकाख्या चेत् ।	
21.	घृतादीनां च ।	
22.	ज्येष्ठकनिष्ठयोर्वयसि ।	
23.	बिल्वतिष्ययोः स्वरितो वा ।	

।। इति फिट्सूत्रेषु प्रथमः पादः ।।

फिष्	=	प्रातिपदिकम् ।
नब्	=	नपुंसकम् ।
यमन्वा	=	वृद्धः
अष्	=	अच् ।
शिट्	=	सर्वनाम ।
स्फिग्	=	लुब् = लुप् ।

	अथ द्वितीय पादः	अनुवृत्तिः
01.	अथादिः★ प्राक्शकटेः।	3.19
02.	ह्रस्वान्तस्य स्त्रीविषयस्य।	
03.	नब्बिषयस्यानिसन्तस्य।	
04.	तृणधान्यानां च द्व्यषाम्।	
05.	त्रः संख्यायाः।	
06.	स्वाङ्गशिटामदन्तानाम्।	
07.	प्राणिनां कुपूर्वम्।	
08.	खय्युवर्णं कृत्रिमाख्या चेत्।	
09.	उनर्वन्नन्तानाम्।	
10.	वर्णानां तणतिनितान्तानाम्।	
11.	ह्रस्वान्तस्य ह्रस्वमनृत्ताच्छील्ये।	
12.	अक्षस्यादेवनस्य।	
13.	अर्धस्यासमद्योतने।	
14.	पीतद्वर्थानाम्।	
15.	ग्रामादीनां च।	
16.	स्फिगन्तस्योपमेयनामधेयस्य।	2.18, 2.17
17.	न वृक्षपर्वतविशेषव्याघ्रसिंहमहिषाणाम्।	
18.	राजविशेषस्य यमन्वा चेत्।	
19.	लघावन्ते द्वयोश्च बह्वषो गुरुः।	
20.	स्त्रीविषयवर्णाक्षुपूर्वाणाम्।	
21.	शकुनीनां च लघु पूर्वम्।	
22.	नर्तु प्राण्याख्यायाम्।	
23.	धान्यानां च वृद्धक्षान्तानाम्।	
24.	जनपदशब्दानामषन्तानाम्।	2.25
25.	हयादीनामसंयुक्तलान्तानामन्तः पूर्व वा।	
26.	इगन्तानां च द्व्यषाम्।	
	॥ इति फिट्सूत्रेषु द्वितीयः पादः ॥	
	हय् = हल्। ★ 2.8, 2.21 वर्ज।	

	अथ तृतीयः पादः	अनुवृत्तिः
01.	अथ <u>द्वितीयं</u> ★1 प्रागीषात् ।	3.17
02.	<u>त्र्यचां</u> प्राड् मकारात् ।	3.7
03.	स्वाङ्गानामकुर्वादीनाम् ।	
04.	मादीनां च ।	
05.	शादीनां शाकानाम् ।	
06.	पान्तानां गुर्वादीनाम् ।	
07.	युतान्यण्यन्तानाम् ।	
08.	मकरवरूढपारेवतवितस्तेक्ष्वार्जिदाक्षा - कलोमाकाष्ठापेष्ठाकाशीनामा <u>दिर्वा</u> ।	3.12
09.	छन्दसि च ।	
10.	कर्दमादीनां च ।	
11.	सुगन्धितेजनस्य ते वा ।	
12.	नपः फलान्तानाम् ।	
13.	यान्तस्या <u>न्त्यात्पूर्वम्</u> ★2 ।	3.15
14.	थान्तस्य च नालघुनी ।	
15.	शिशुमारोदुम्बरबलीवर्दोष्ट्रार- पुरूरवसां च ।	
16.	सांकाश्यकाम्पिल्यनासिक्यदावाघाटानाम् ।	
17.	ईषान्तस्य हयादेरा <u>दिर्वा</u> ।	3.19
18.	उशीरदाशेरकपालपलालशैवालश्यामाक- शारीरशरावहृदयहिरण्यारण्यापत्यदेवराणाम् ।	
19.	महिष्यषाढयोर्जायेष्टकाख्या चेत् ।	
	।। इति फिट्सूत्रेषु तृतीयः पादः ।।	
	★1 = 3.13, 3.14 वर्जं । ★2 = 14 वर्जं ।	

	अथ चतुर्थ पादः	अनुवृत्तिः
01.	शकटिशकट्योर <u>क्षरमक्षरं</u> पर्यायेण ।	4.5
02.	गोष्ठजस्य ब्राह्मणनामधेयस्य ।	
03.	पारावतस्योपोत्तमवर्जम् ।	
04.	धूम्रजानुमुंजकेशकालवाल स्थालीपाकानामधूजलस्थानाम् ।	
05.	कपिकेशहरिकेशयोश्छन्दसि ।	
06.	न्यङ्स्वरौ <u>स्वरितौ</u> ।	4.9
07.	न्यर्बुदव्यल्कशयोरादिः ।	
08.	तिल्यशिक्यकाश्मर्यधान्यकन्या- राजन्यमनुष्याणामन्तः ।	4.9
09.	बिल्वभक्ष्यवीर्याणि च्छन्दसि ।	
10.	त्वत्त्वसमसिमेत्यनुच्चानि ।	
11.	सिमस्याथर्वणेऽन्त उदात्तः ।	
12.	निपाता <u>आद्युदात्ताः</u> ।	4.13
13.	उपसर्गाश्चाभिवर्जम् ।	
14.	एवादीनामन्तः ।	
15.	वावादीनामुभावुदात्तौ ।	
16.	चादयोऽनुदात्ताः ।	4.17
17.	यथेति पादान्ते ।	
18.	प्रकारादिद्विरुक्तौ परस्यान्त उदात्तः ।	4.19
19.	शेषं सर्वमनुदात्तम् ।	
	॥ इति फिट्सूत्रेषु चतुर्थः पादः ॥	
	॥ इति आचार्यशान्तनवप्रणीतः फिट्सूत्रपाठः ॥	